

Звіт
внутрішнього моніторингу якості освіти
у Вінницькому національному медичному університеті
ім. М. І. Пирогова у 2022-2023 н. р.

За звітний період відділом забезпечення якості Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова було проведено опитування різних учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічна спільнота, роботодавці) з метою вивчення їх позицій з питань організації освітнього процесу у ЗВО, а саме:

- анонімні анкетування здобувачів другого рівня вищої освіти усіх спеціальностей різних освітньо-професійних програм (ОПП) з метою оцінки якості освітніх послуг, вивчення задоволеності освітнім процесом та якістю викладання навчальних дисциплін;
- опитування науково-педагогічних працівників ЗВО;
- опитування завідувачів кафедр щодо забезпечення якості організації освітнього процесу;

Обсяг моніторингу внутрішньої системи якості освіти університету охопив, оцінювання якості інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу за усіма ОПП, що реалізуються у ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Основною метою внутрішнього оцінювання інформаційно-методичного забезпечення викладання дисциплін загальної та професійної підготовки магістрів за спеціальностями 222 Медицина, 228 Педіатрія, 225 Медична психологія, 221 Стоматологія, 226 Фармація, промислова фармація було оцінити якість та обсяг оприлюднених матеріалів, їх доступність та інформативність для здобувачів освіти, актуальність представлених навчальних матеріалів та дотримання основних вимог щодо організації освітнього процесу, викладених в основних документах Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (Положення про організацію освітнього процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Кодекс академічної доброчесності, Положення про впровадження елементів дистанційного навчання, та ін.) в рамках реалізації Політики якості ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Стан освітнього середовища є лакмусовим папірцем, що характеризує правильність акцентів менеджменту, векторів розвитку навчального та наукового спрямування та перспективи реалізації освітніх програм у закладі вищої освіти.

Відповідно до запланованих заходів, відділ забезпечення якості освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова провів ряд опитувань учасників освітнього процесу. Їх результати вказують на позитивні практики та слабкі сторони в діяльності закладу освіти. Врахування висловлених побажань та пошук шляхів вирішення проблем буде корисним для подальшої освітньої діяльності та підвищення конкурентоспроможності та рейтингів університету.

В рамках моніторингу процесу адаптації студентів до університетського освітнього середовища для виявлення проблем у навчанні першокурсників та пошуку шляхів їх вирішення, створення сприятливих умов для успішної підготовки та їх адаптації до нових умов життя та навчання спільно з деканатами медичних факультетів №1, №2 та стоматологічного факультету проведено опитування серед студентів першого року навчання.

У більш ніж 90 % учасників опитування не виникали проблем при вивченні навчальних дисциплін: «Медичної психології» та «Філософії». Понад 80 % опитаних зазначили, що проблеми не виникали при вивченні «Латинської мови», «Української мови», «Історії України», «Медичної фізики». Понад 60 % опитаних зазначили, що проблеми не виникали при вивченні «Анатомії людини», «Англійської мови». Понад 50 % опитаних зазначили, що не мали труднощів при вивченні «Гістології», «Медичної біології» і в 49,4% студентів не виникали проблеми при вивченні «Медичної хімії».

Серед основних проблем, як зазначили учасники опитування є: недостатність часу для підготовки, великі обсяги навчального матеріалу для самостійного опрацювання при підготовці до занять, недостатній рівень шкільної підготовки. Позитивно оцінено наявність методичних розробок для підготовки до практичних занять. Швидкою була адаптація до практичних занять з «Латинської мови», «Англійської мови», «Історії України», «Медичної

психології», «Української мови», «Медичної фізики», «Філософії». Для решти навчальних дисциплін період адаптації становив 1 місяць. Дві третіх учасників опитування відзначили, що відхід до сну у них відбувається після опівночі і це вони пов'язують із великим навчальним навантаженням.

Для самопідготовки до занять 37,5% опитаних не користуються читальним залом, а всі хто його відвідує оцінили створені умови позитивно.

Студенти найактивніше відвідують гуртки, що функціонують на кафедрі анатомії, гістології та медичної біології.

Для полегшення адаптації до університетського освітнього середовища здобувачі освіти запропонували зменшити навчальне навантаження в перший місяць навчання, поповнювати набір методичного забезпечення для підготовки та вивчення навчальних предметів за рахунок створення відеоматеріалів з поясненням складних тем.

Виховна робота серед студентської молоді здійснюється кураторами академічних груп. Результатом роботи куратора є передача молодим людям соціального досвіду поведінки, формування національної свідомості, ціннісних орієнтацій та розвиток індивідуальних якостей особистості. Для моніторингу взаємодії кураторів із здобувачами освіти проведено опитування, результати якого засвідчили, що робота в цьому напрямку проводилась систематично. Як зазначили учасники анкетування, при виникненні проблемних ситуацій та непорозумінь у відносинах з викладачами та в студентських колективах 50 % опитаних вважають за потрібне порадитись з куратором. 68,3 % учасників опитування задоволені роботою куратора. 15,8 % респондентів зверталися до куратора групи з приводу важливих питань з організації навчання, 19,2% опитаних зазначили, що він зміг допомогти у вирішенні проблемних питань.

Щодо організації та функціонування академічних груп, взаємодії між студентами в рамках груп та потоків, то роботою старости потоку задоволені 82,5%. 77,5% учасників опитування вважають, що призначений деканатом староста групи став лідером, колектив групи переважна більшість охарактеризувала як дружній, організований та налаштований на навчання.

Практична підготовка здобувачів освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу та спрямована на ґрунтовне закріплення теоретичних знань і практичних навичок, здобутих за час вивчення основних клінічних і теоретичних навчальних дисциплін. З метою моніторингу та відповідно до плану роботи, проведено опитування серед здобувачів освіти ОП «Медицина», ОП «Педіатрія», ОП «Стоматологія», ОП «Медична психологія», ОП «Фармація. Промислова фармація» щодо якості організації, проведення та звітування про виробничу практику, яку вони проходили на різних курсах протягом навчання.

Рівень забезпеченості практики клінічними базами позитивно оцінили 75,4 % опитаних. Організацію практики та інформування здобувачів, щодо термінів та умов її проходження позитивно оцінили 28,5% опитаних, певні недоліки відзначили 41,3 % опитаних, а 14,6% респондентів відзначили, що інформування та проходження практики було на недостатньо високому рівні і потребує удосконалення. Цілком задоволені здобутими загальними та професійними компетентностями за час практики – 36,7 % опитаних, 47,7 % учасників опитування вважають, що частково здобули професійні та загальні компетентності і 9,7% не задоволені створеними умовами та результатами.

Враховуючи те, що учасники опитування проходили практику під час обмежень пов'язаних з COVID-19, все ж таки практика у більшості студентів проходила у Off-line форматі і це є сильною стороною.

Для покращення практики учасники опитування запропонували: зробити більш чіткою та зрозумілою процедуру оформлення звітної документації з практики практики та вибору місця проходження практики; збільшити кількість годин практики і покращити якість відпрацювання практичних навичок; завчасно інформувати здобувачів про місця проходження практики, для цього проводити організаційні збори; розширити перелік баз для проходження практики.

З метою аналізу рівня задоволеності умовами організації освітнього процесу та оцінки створених у ВНМУ ім. М.І. Пирогова умов праці проведено опитування завідувачів кафедр університету. За результатами опитування рівень задоволеності організації освітнього процесу становить 77,8 % та умов праці 68,8 % зі 100%. Стосовно організаційних питань при плануванні та реалізації

навчального процесу висловлено пропозиції та рекомендації – розробка чітких інструкцій щодо створення, вдосконалення методичної документації; розробка уніфікованих вимог та зразків для реалізації стандартизованого підходу до реалізації освітніх програм у ЗВО.

Впродовж навчального року відділом забезпечення якості освіти було проведено системний моніторинг з метою внутрішнього оцінювання інформаційно-методичного забезпечення викладання дисциплін загальної та професійної підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальностями 222 Медицина, 228 Педіатрія, 225 Медична психологія, 221 Стоматологія, 226 Фармація, промислова фармація, а також дисциплін підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти згідно ОНП, які реалізуються в університеті. Так, загалом було оцінено та проаналізовано якість, обсяг оприлюднених матеріалів, їх доступність та інформативність для здобувачів освіти, актуальність представлених навчальних матеріалів та дотримання основних вимог щодо організації освітнього процесу, викладених в основних документах ВНМУ ім. М.І. Пирогова в рамках реалізації Політики якості ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

За результатами оцінювання 654 освітніх компонент, встановлено значне покращення за практично повним переліком компонент перевірки в порівнянні з попереднім звітним періодом – основні навчально-методичні матеріали оприлюднені у вільному або корпоративному доступі для викладання дисциплін ОПП «Медицина» (99,6%), «Педіатрія» (98,5%), «Медична психологія» (100,0 %); «Стоматологія» (100,0 %) «Фармація, промислова фармація» (97,2 %).

В результаті оцінювання якості та повноти навчально-методичного та інформаційно-організаційного забезпечення освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова у 2022-2023 навчальному році, проведеного у період 7 лютого – 7 березня 2023 р. загальним було проаналізовано загалом 654 освітніх компоненти, в тому числі:

Назва освітньо-професійної програми	Кількість компонент (ОК та ВК) українською мовою навчання	Кількість компонент (ОК та ВК) англійською мовою навчання
ОПП Медицина	114 (68/46)	119 (71/48) 41 (29/12) – додатковий набір
ОПП Педіатрія	74 (52/22)	-
ОПП Медична психологія	70 (53/17)	-
ОПП Стоматологія	67 (52/15)	54 (45/9)
ОПП Фармація, промислова фармація	61 (36/25)	54 (36/18)
Загалом	386 (183/79)	268 (181/87)

Оцінювання проводилось шляхом моніторингу оприлюднених документів на гугл-дисках кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова та заповнення гугл-форм для кожного освітнього компоненту з метою подальшого аналізу в цілому.

Згідно основного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2021) обсяг оприлюдненої навчально-методичної інформації є уніфікованим та структурованим для всіх освітніх компонент вище зазначених освітньо-професійних програм та має містити провідні документи (робочі програми, силабуси), навчально-методичні та інформаційні документи (методичні рекомендації для підготовки до практичних занять, самостійної роботи студентів, перелік практичних навичок та рекомендований обсяг індивідуальної роботи здобувача освіти, література), перелік контролюючих питань до підсумкових контролів дисципліни та банки тестових питань ліцензійних іспитів Крок-1, Крок 2, а також документи щодо порядку організації навчального процесу (плани, розподіл груп, порядок відпрацювання пропущених занять). Результати моніторингу якості оприлюднених матеріалів наведені в таблиці.

Результати моніторингу якості оприлюднених матеріалів навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова у 2022-2023 н.р.

Категорія оцінювання	Назви спеціальностей							
	Медицина		Педіатрія	Стоматологія		Медична психологія	Фармація, промислова фармація	
	% дисциплін, для яких документи оприлюднені в достатньому об'ємі/належному вигляді							
	Вітч.	Іноз.	Вітч.	Вітч.	Іноз.	Вітч.	Вітч.	Іноз.
Навчально-методичні пакети дисциплін в цілому	99,6%	93,4%	98,5%	100%	98,5%	100%	97,2%	88,6%
Робочі програми, силабуси	95,6%, 91,3%	71,5%	99,2%, 91,4%	85,5%, 72,7%	56,2%	96,5%, 88,3%	94%, 83%	75,3%
Плани лекцій, практичних занять, СРС	81,1- 92,2%	63,7- 77,2%	86-90%	71,2- 91,3%	48,6- 73,4%	77,2- 93,5%	81,2- 95,2%	72,3- 81,4%
Презентації лекцій	86,7%	69,8%	81,8%	91,2%	89,9%	85,5%	85,3%	42,4%
МР для підготовки до практичних занять	72,2%	58,3%	87,1%	78,7%	67,8%	73,8%	72,3%	57,8%
МР для СРС	55,7%	37,9%	67,6%	71,3 %	57,9%	61,2%	46,2%	42,4%
Перелік практичних навичок	88,2%	76,7%	91,7%	85,8%	78,1%	96,6%	85,3%	71,9%
Завдання для ІРС	95,1%	77,3%	71,9%	87,1%	91,3%	76,8%	75,7%	73,7%
Питання до ПК:								
-залік	54,1%	60,6%	51,2%	48,7%	45,6%	58,1%	70,5%	70,3%
-диф.залік	92,9%	88,5%	95,8%	89,3%	81,2%	86,9%	77,9%	72,3%
-іспит	85,5%	67,9%	71,7%	85,9%	89,4%	89,4%	93,3%	85,5%
Тестові завдання до ліцензованих іспитів Крок 1, Крок 2	99,6%	93,2%	85,2%	100%	100%	100%	91,1%	83,6%
Рекомендована література	98,7%	91%	93,8%	96,6%	98,5%	99,5%	97,2%	83,5%
Розподіл груп, розклад занять	78,1%	66,8%	77,8%	72,1%	63,3%	75,3%	57,1%	69,1%
Порядок та графік відпрацювання в змішаному режимі	74,6%	59,3%	79,1%	68,3%	67,4%	74,9%	50,5%	63,5%
Інформація щодо проведення підсумкових контролів в дистанційному режимі	66,5%	57,1%	73,3 %	68,1%	66,3%	81,3%	67,1%	63,5%

Примітка. - **зеленим кольором** позначені показники, які покращились на 3,5 та більше % в порівнянні з попереднім періодом (2021-22 н.р.);
- **червоним кольором** позначені показники, які знизились на 3,5 та більше % в порівнянні з попереднім періодом (2021-22 н.р.);
- показники, які не відмічені червоним/зеленим кольором істотно не змінилися (в межах $\pm 3\%$) в порівнянні з попереднім періодом (2021-22 н.р.).

Аналіз отриманих в цілому результатів моніторингу свідчить про збільшення обсягу оприлюднених матеріалів та документів, які необхідні для навчально-методичного забезпечення освітнього процесу за всіма ОПП українською та англійською мовою навчання.

В результаті оцінювання були виявлені слабкі сторони щодо складових інформаційно-методичного забезпечення ОПП Стоматологія для вітчизняних та іноземних студентів, які стосувались оприлюднення основних документів забезпечення викладання освітніх компонент (робочі програми, силабуси), планів навчальних занять (лекції, практичні заняття) та СРС, а також документів з організації навчального процесу (розклад занять/розподіл викладачів).

Моніторинг та порівняльний аналіз з попереднім періодом свідчить про зниження уваги структурних підрозділів фармацевтичного факультету до повноцінного оприлюднення певних документів навчально-методичного забезпечення компонент, які викладаються в весняному семестрі за ОПП Фармація, промислова фармація, хоча по більшості позицій моніторингу є певний прогрес.

За результатами перевірки навчально-методичне забезпечення освітніх компонент, які викладаються здобувачам освіти за ОПП Медицина, значно покращилось за практично повним переліком компонент перевірки в порівнянні з попереднім періодом.

Документи навчально-методичного та організаційного забезпечення викладання освітніх компонент за ОПП Педіатрія та ОПП Медична психологія представлені переважно в більшому обсязі, ніж у попередній період.

Слабкими сторонами оприлюднення навчально-методичних ресурсів залишаються неповний обсяг оприлюднених методичних рекомендацій, особливо це стосується методичних рекомендацій щодо тем для самостійного поза аудиторного вивчення (завантажено до 60% матеріалів для освітніх компонент, які вивчаються здобувачами освіти за ОПП Медицина та ОПП Фармація, промислова фармація), а також в недостатньому обсязі досить часто представлені документи організаційного забезпечення викладання дисциплін (розподіл груп, розклад, порядок та графік відпрацювання пропущених занять та

складання підсумкового контролю в дистанційному режимі). Залишається відкритим питання щодо необхідності оприлюднення контролюючих питань до такої форми підсумкового контролю як залік в зв'язку з відсутністю порядку залучення останніх в оцінювання дисципліни згідно Основних положень з організації освітнього процесу. Для дотримання Кодексу академічної доброчесності та згідно чинного положення про організацію освітнього процесу нами було рекомендовано надавати посилання на джерела, які були використані при підготовці методичних матеріалів (лекції, методичні рекомендації до занять та самостійної роботи), що було враховано у більшості оприлюднених матеріалів, однак це питання досить не вирішено в повному обсязі.

З врахуванням отриманих результатів моніторингу, рекомендуємо керівникам структурних підрозділів університету, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійними програмами, опрацювати ризики та слабкі сторони навчально-методичного забезпечення освітніх компонент.

Звіт було надано проректору ЗВО з науково-педагогічної та лікувальної роботи, зав. навчальним відділом університету, деканам медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів, а також факультету підготовки іноземних громадян, гарантам освітніх програм спеціальностей 222 Медицина, 228 Педіатрія, 225 Медична психологія, 221 Стоматологія, 226 Фармація, промислова фармація для прийняття управлінських та організаційних рішень щодо покращення якості освітнього процесу в процесі реалізації освітніх програм в ВНМУ ім. М.І. Пирогова.